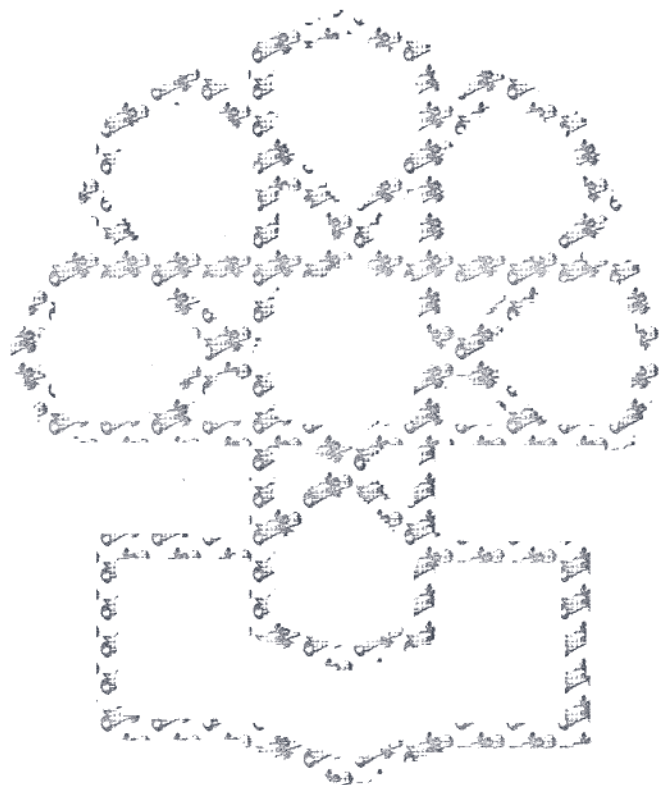

سیاستگذاری برای صنعت خودرو (۲)

خودرو سازی در جهان امروز

برگرفته از: نشریه صنعت فردا

معاونت پژوهشی

اردیبهشت ۱۳۷۶

کد گزارش: ۱۲۰۲۳۵۸

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

کتابخانه واحد اسناد و کتابخانه ملی

شماره: ۵۷-۲

تاریخ: ۷۲، ۳، ۲۰

سیاستگذاری برای صنعت خودرو (۲)
خودروسازی در جهان امروز

کد گزارش: ۱۲۰۲۳۵۸

پیش نوشتار

ماهنامه تخصصی صنعت فردا در شماره فروردین ماه خود مطالعه جامعی در خصوص مسئله صنعت خودرو در کشور منتشر نمود. بررسی کارشناسی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی نشان می‌دهد که این تحقیق، جامع‌ترین مطالعه پیرامون موضوع مورد اشاره است. از آنجا که قانون خودرو در پایان سال ۷۵ منقضی شده است و ضرورت طرح مجدد مسئله خودرو وجود دارد و با توجه به درخواست شماری از نمایندگان محترم، مطالعات مورد اشاره جهت استحضار نمایندگان محترم منعکس می‌گردد.

خودروسازی در جهان امروز

۱- بازار جهانی خودرو در استیلای کامل هفت کشور امریکا، ژاپن، آلمان، فرانسه، کره جنوبی، ایتالیا و سوئد قرار دارد. فروش شرکت‌های خودروسازی این کشورها در سال ۱۹۹۴ به ۱۰۰۰ میلیارد دلار و در سال ۱۹۹۵ به حدود ۱۰۹۰ میلیارد دلار رسیده است.

۲- شرکت‌های خودروسازی امریکا ۳۵ درصد از کل فروش، ۴۱ درصد از کل دارایی و ۳۶ درصد از کل کارکنان صنایع خودروسازی اصلی جهان را در اختیار داشته‌اند. سهم ژاپن در کل فروش هفت کشور فوق‌الذکر، ۳۱ درصد، آلمان ۱۷ درصد، فرانسه ۶ درصد، کره جنوبی ۵ درصد، ایتالیا ۴ درصد و سوئد ۲ درصد بوده است.

۳- در حالی که صنایع خودروسازی آلمان ۲۷ درصد از کل کارکنان و ۱۷ درصد از کل فروش خودروسازان اصلی جهان را در اختیار داشته‌اند، صنایع خودروسازی ژاپن فقط با ۱۶ درصد از کل کارکنان، ۳۱ درصد از کل فروش آنها را به خود اختصاص داده‌اند.

۴- فروش صنایع خودروسازی امریکا در سال ۱۹۹۴ (۳۴۶ میلیارد دلار) از مجموع ارقام مربوط به تولید ناخالص داخلی کشورهای عربستان، نیجریه، ایران، عراق، مصر و الجزایر در همین سال، بیشتر بوده است.

۵- تولید ناخالص داخلی کشورهای بزرگ و صاحب نامی چون روسیه (۲۸۶ میلیارد دلار) و هند (۲۸۸ میلیارد دلار) فقط حدود ۹۲ درصد از کل فروش صنایع خودروسازی ژاپن در سال ۱۹۹۴ (۳۱۲ میلیارد دلار) را تشکیل داده است.

۶- فروش سه شرکت عمده خودروسازی آلمان یعنی شرکت‌های بنز، فولکس واگن و «بی.ام.و» در سال

۱۹۹۴ بالغ بر ۱۷۱ میلیارد دلار بوده که این رقم معادل ۳ برابر تولید ناخالص داخلی ایران در همین سال است. تولید ناخالص داخلی کشور ثروتمند و نفت خیزی چون عربستان سعودی (۱۲۲/۹ میلیارد دلار) فقط ۷۲ درصد فروش خودروسازان آلمانی در سال ۱۹۹۴ بوده است.

۷- فروش صنایع خودروسازی امریکا در سال ۱۹۹۴ حدود ۵ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور را تشکیل داده و فروش سرانه این صنایع معادل ۱۱ برابر درآمد سرانه مردم ایالات متحده بوده است. در فرانسه نیز فروش دو شرکت خودروسازی (یعنی پژو و رنو) ۵ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور را تشکیل داده و فروش سرانه این صنعت حدود ۱۰ برابر درآمد سرانه فرانسویان بوده است.

۸- در ژاپن، صنایع خودروسازی حدود ۷ درصد از ارزش تولید ناخالص داخلی این کشور را تولید کرده اند و فروش سرانه این صنعت بیش از ۱۵ برابر درآمد سرانه مردم ژاپن بوده است.

۹- سهم صنایع خودروسازی کره جنوبی (یعنی شرکت های هیوندایی و دوو) در اقتصاد این کشور، قابل تأمل است: فروش این شرکت ها در سال ۱۹۹۴ (۴۷ میلیارد دلار) حدود ۱۲ درصد تولید ناخالص داخلی کره جنوبی بوده و فروش سرانه صنایع خودروسازی ۴۵ برابر درآمد سرانه کره ای ها گزارش شده است.

۱۰- فروش شرکت خودروسازی جنرال موتورز در سال ۱۹۹۵ (۱۶۹ میلیارد دلار) از مجموع ارقام مربوط به تولید ناخالص داخلی دو کشور پراوازه جهان یعنی مالزی و سنگاپور (جمعاً ۱۶۵ میلیارد دلار) به مراتب بیشتر بوده است. همچنین این شرکت حدود ۲۰ میلیارد دلار بیشتر از مجموع ارقام مربوط به تولید ناخالص داخلی کشورهای مجارستان، چک، رومانی، اسلواکی و بلغارستان، فروش داشته است. ۱۱- تولید ناخالص داخلی ایران در سال ۱۹۹۵ فقط حدود ۵۹ درصد از فروش شرکت خودروسازی ژاپنی تویوتا بوده است.

۱۲- در گزارش مربوط به فعالیت ۵۰۰ شرکت رتبه اول جهان (از نظر فروش)، گروه صنایع خودروسازی از نظر میانگین درآمد هر یک از شرکت ها (۲۴ میلیارد دلار)، به عنوان اولین گروه در مقایسه با ۲۴ رشته فعالیت اقتصادی شامل فعالیت های بانکی، تجاری و تولیدی و خدماتی معرفی شده است.

۱۳- در گزارش فوق الذکر، شرکت های جنرال موتورز (امریکا)، بنز (آلمان)، فیات (ایتالیا)، ولوو (سوئد) و دوو (کره جنوبی)، به عنوان اولین شرکت در مجموعه شرکت های متعلق به هر کشور (از نظر رده بندی میزان فروش در سال ۱۹۹۴) معرفی شده اند.

ارزش فروش، دارایی و تعداد کارکنان صنایع ساخت خودرو و قطعات

به تفکیک کشورهای اصلی تولید کننده در سال ۱۹۹۴

کشور	تعداد شرکت ها	فروش		دارایی		تعداد کارکنان	
		ارزش فروش (میلیارد دلار)	نسبت به کل (درصد)	ارزش دارایی (میلیارد دلار)	نسبت به کل (درصد)	تعداد (نفر)	نسبت به کل (درصد)
امریکا	۴	۳۴۶	۳۵	۴۷۴	۴۱	۱,۲۱۵,۷۵۳	۳۶
ژاپن	۱۱	۳۱۲	۳۱	۳۲۵	۲۸	۵۵۴,۸۷۸	۱۶
آلمان	۵	۱۷۱	۱۷	۱۶۶	۱۴	۸۹۳,۰۲۲	۲۷
فرانسه	۲	۶۲	۶	۶۸	۵	۲۷۸,۰۷۹	۸
کره جنوبی	۲	۴۸	۵	۵۸	۵	۱۲۵,۳۷۳	۴
ایتالیا	۱	۴۱	۴	۵۹	۵	۲۴۸,۸۱۰	۷
سوئد	۱	۲۰	۲	۱۹	۲	۶۰,۱۱۵	۲
جمع کل	۲۶	۱۰۰۰	۱۰۰	۱۱۶۹	۱۰۰	۳,۳۷۶,۰۳۰	۱۰۰

مقایسه فروش صنایع ساخت خودرو و قطعات با تولید ناخالص داخلی در سال ۱۹۹۴ در چندین کشور

کشور	فروش صنایع خودرو سازی (میلیارد دلار)	تولید ناخالص داخلی (میلیارد دلار)	نسبت فروش صنایع خودرو به GDP (درصد)	فروش سرانه صنایع خودرو (دلار)	درآمد سرانه (دلار)	نسبت فروش سرانه به درآمد سرانه
امریکا	۳۴۶	۶۷۳۱	۵	۲۸۴۰۰۰	۲۵۷۹۰	۱۱ برابر
ژاپن	۳۱۲	۴۶۳۴	۷	۵۶۲۰۰۰	۳۷۰۴۰	۱۵ برابر
آلمان	۱۷۱	۱۹۷۸	۹	۱۹۲۰۰۰	۲۴۳۹۰	۸ برابر
فرانسه	۶۲	۱۳۳۲	۵	۲۲۳۰۰۰	۲۳۰۸۰	۱۰ برابر
ایتالیا	۴۱	۱۰۳۰	۴	۱۶۵۰۰۰	۱۸۰۷۰	۹ برابر
کره جنوبی	۴۷	۳۷۶۰	۱۲	۳۷۶۰۰۰	۸۴۷۰	۴۵ برابر
سوئد	۲۰	۱۹۶/۱	۱۰	۳۳۰۰۰	۲۲۲۶۰	۱۵ برابر

منبع: EIU, Global Outlook, 3rd quarter 1995.
Fortune, No.15, Aug.7, 1995.

فروش، سود، دارایی و تعداد کارکنان خودروسازان اصلی جهان در سال ۱۹۹۵

(ارقام: میلیون دلار)

ردیف	نام شرکت	کشور مادر	فروش	سود	دارایی	تعداد کارکنان
۱	جنرال موتورز	امریکا	۱۶۸,۸۲۹	۶,۸۸۱	۲۱۷,۱۲۳	۷۰۹,۰۰۰
۲	فورد	امریکا	۱۳۷,۱۳۷	۴,۱۳۹	۲۴۳,۲۸۳	۳۴۶,۹۹۰
۳	تویوتا	ژاپن	۱۱۱,۰۵۲	۲,۶۶۲	۱۰۶,۰۰۴	۱۴۶,۸۵۵
۴	بنز	آلمان	۷۲,۲۵۶	(۳۹۵۹)	۶۳,۸۱۳	۳۱۰,۹۹۳
۵	نيسان موتور	ژاپن	۶۲,۵۶۸	(۹۱۶)	۶۶,۲۷۷	۱۳۹,۸۵۶
۶	فولکس واگن	آلمان	۶۱,۴۸۹	۲۴۷	۵۸,۶۱۱	۲۴۲,۴۲۰
۷	کرایسلر	امریکا	۵۳,۱۹۵	۲,۰۲۵	۵۳,۷۵۶	۱۲۶,۰۰۰
۸	فیات	ایتالیا	۴۶,۴۶۸	۱۳۱۸	۶۴,۳۰۰	۲۳۷,۴۲۶
۹	هوندا	ژاپن	۴۴,۰۵۶	۷۳۴	۳۲,۸۶۱	۹۶,۸۰۰
۱۰	رنو	فرانسه	۳۶,۸۹۵	۴۲۹	۴۵,۵۳۵	۱۳۹,۹۵۰
۱۱	میتسوبیshi موتور	ژاپن	۳۶,۶۴۵	۱۳۲	۲۸,۱۰۹	۲۸,۳۸۳
۱۲	پژو	فرانسه	۳۳,۰۷۴	۳۴۱	۲۹,۵۸۵	۱۳۹,۳۰۰
۱۳	بی.ام.و.	آلمان	۳۲,۱۹۹	۴۷۹	۲۸,۴۷۵	۱۱۵,۷۶۳
۱۴	ولوو	سوئد	۲۴,۰۲۲	۱۲۹۷	۲۰,۹۲۳	۷۹,۰۵۰
۱۵	مزدا	ژاپن	۱۹,۰۹۳	(۱۲۳)	۱۲,۷۸۷	۳۳,۷۰۵
۱۶	هیوندایی موتور	کره جنوبی	۱۳,۷۲۶	۱۹۳	۱۰,۲۱۰	۴۵,۱۴۲

منبع: Fortune, No.15, Aug.7, 1995.

صنعت خودرو ژاپن در یک نگاه

(دستگاه)

تولید انواع خودرو طی سال‌های ۱۹۹۲ تا ۱۹۹۵ در ژاپن و در کل جهان

سال	۱۹۹۲	۱۹۹۳	۱۹۹۴	۱۹۹۵
تولید ژاپن	۱۲,۴۹۹,۲۸۴	۱۱,۲۲۷,۵۴۵	۱۰,۵۵۴,۱۱۹	۱۰,۱۹۷,۴۲۱
تولید جهانی	۴۷,۰۰۵,۰۰۰	۴۶,۱۰۸,۰۰۰	۴۸,۵۴۴,۰۰۰	۴۹,۱۷۵,۰۰۰

میزان صادرات انواع خودرو ژاپن بر حسب مناطق
مختلف جهان در سال ۱۹۹۵

منطقه	تعداد (دستگاه)	سهم از کل (درصد)
آسیا	۶۱۵,۹۹۷	۱۶/۲
امریکای شمالی	۱,۳۰۱,۲۱۸	۳۴/۳
اروپا	۹۱۸,۸۳۱	۲۴/۲
امریکای لاتین	۳۲۹,۰۶۴	۸/۷
اقیانوسیه	۲۷۴,۸۲۸	۷/۲
خاور میانه	۲۰۶,۴۴۶	۵/۴
آفریقا	۱۳۷,۷۱۸	۳/۶
سایر	۶,۶۷۶	۰/۲
جمع کل	۳,۷۹۰,۷۷۸	۱۰۰

تولید و صادرات انواع سواری بر حسب شرکت های سازنده در ژاپن
در سال های ۱۹۹۲ و ۱۹۹۵

نام شرکت	۱۹۹۲		۱۹۹۵	
	تولید	صادرات	تولید	صادرات
دای هاتسو	۳۹۲,۴۷۸	۱۲۸,۹۸۴	۲۶۶,۴۳۱	۳۳,۷۲۱
فوجی	۳۶۶۵۰۲	۱۵۸,۰۳۸	۲۹۶,۷۲۶	۷۱,۳۳۶
هوندا	۱,۰۶۷,۲۸۹	۵۸۹,۳۹۷	۸۱۳,۴۷۲	۴۳۳,۹۳۶
ایسوزو	۱۱۸,۳۹۱	۱۱۰,۱۴۰	۵۱,۹۱۱	۳۹۷۸۳
مزدا	۱,۰۳۷,۱۳۳	۶۵۵,۶۱۵	۶۰۶,۲۳۳	۳۸۰,۹۹۲
میتسوبیshi	۹۳۹,۵۹۰	۴۷۶,۹۷۱	۹۰۸,۸۷۴	۳۴۷,۷۲۸
نيسان	۱,۷۵۰,۸۲۹	۷۷۰,۰۲۳	۱,۵۰۸,۹۲۲	۵۲۴,۰۴۴
سوزوکی	۵۳۵,۱۷۱	۲۵۰,۵۶۴	۶۰۲,۶۷۰	۱۸۵,۰۱۸
تویوتا	۳,۱۷۱,۳۱۱	۱,۲۶۹,۱۵۲	۲,۵۵۷,۱۷۴	۸۷۹,۶۵۹
جمع کل	۹,۳۷۸,۶۹۴	۴,۴۰۷,۸۸۴	۷,۶۱۲,۴۱۲	۲,۸۹۶,۲۱۷

منبع: EIU, Motor Business International 3 rd quarter 1996.

مقایسه تولید انواع خودرو در کشورها (۱۹۹۵) (دستگاه)

ردیف	نام کشور	تولید سواری	تولید سایر انواع خودرو
۱	امریکا	۶,۳۳۲,۵۸۷	۵,۶۳۴,۶۵۶
۲	ژاپن	۷,۶۱۲,۴۱۲	۲,۵۸۵,۰۰۰
۳	آلمان	۴,۳۶۲,۰۳۸	۳۰۷,۲۲۷
۴	فرانسه	۳,۰۵۰,۹۲۹	۴۲۸,۷۷۶
۵	کره جنوبی	۲,۰۰۳,۱۴۶	۵۲۳,۲۵۴
۶	اسپانیا	۱,۹۵۸,۷۸۹	۳۷۴,۹۹۸
۷	انگلستان	۱,۵۳۲,۰۸۴	۲۳۳,۰۰۱
۸	ایتالیا	۱,۴۲۲,۳۵۹	۲۴۴,۹۱۱
۹	برزیل	۱,۳۰۲,۷۸۲	۳۳۲,۷۸۷
۱۰	مکزیک	۶۹۸,۰۲۸	۲۳۱,۸۶۶
۱۱	آرژانتین	۲۲۶,۵۰۴	۵۸,۷۶۸
۱۲	روسیه	۸۳۷,۰۰۶	۱۵۶,۴۸۰
۱۳	لهستان	۳۶۴,۱۳۶	*۲۶,۲۴۸
۱۴	مجارستان	۵۱,۰۳۴	*۱۶۲۱
۱۵	چک	۱۹۵,۲۱۰	۷۹۰۹
۱۶	اسلواکی	۲۱,۶۸۰	۲۹۱۶
۱۷	چین	۳۲۰,۵۷۸	۱,۱۱۴,۱۹۴
۱۸	هند	۳۹۱,۲۴۹	۲۴۳,۱۳۹
۱۹	استرالیا	۳۰۹,۷۵۴	۱۷,۰۰۰
۲۰	ترکیه	۴۹,۰۲۸	-
	ایران**	۸۰,۷۹۹	۱۳,۳۵۷

EIU, Motor Business International 3rd quarter 1996.

منبع:

* مربوط به سال ۱۹۹۴ است.

** اطلاعات ایران از منابع داخلی اخذ شده است.